

TÒA ÁN NHÂN DÂN
HUYỆN P
THÀNH PHỐ H

Số: 24/2025/QĐST-DS

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

P, ngày 02 tháng 6 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH

SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN P, THÀNH PHỐ H

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Lê Thúc Mỹ.

Thư ký phiên họp: Bà Trà Thị Mỹ Ngọc - Thư ký Tòa án nhân dân huyện P, thành phố H.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện P tham gia phiên họp: Bà Ngô Thị Loan - Kiểm sát viên.

Ngày 02 tháng 6 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện P, thành phố H mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 07/2025/VDS-TLST ngày 24 tháng 02 năm 2025 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 09/2025/QĐST-VDS ngày 20 tháng 5 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Phạm C, sinh năm 1977; địa chỉ: Thôn X, xã V, huyện P, thành phố H; có mặt.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:

1. Ông Phạm T, sinh năm 1979; địa chỉ thường trú: Thôn X, xã V, huyện P, thành phố H; là người bị tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự; hiện nay đang được chăm sóc và nuôi dưỡng tại Trung tâm bảo trợ thành phố H.

2. Bà Phạm Thị T1, sinh năm 1968; địa chỉ: Thôn X, xã V, huyện P, thành phố H; có đơn xin giải quyết và mở phiên họp vắng mặt.

3. Bà Phạm Thị T2, sinh năm 1975; địa chỉ: Thôn X, xã V, huyện P, thành phố H; có đơn xin giải quyết và mở phiên họp vắng mặt.

Người làm chứng:

Ông Võ Trường P, sinh năm 1995; địa chỉ: Thôn X, xã V, huyện P, thành phố H; vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu và biên bản lấy lời khai của ông Phạm C trình bày: Ông Phạm D (cha đẻ, đã mất năm 2009) và bà Võ Thị L (mẹ đẻ, đã mất năm 2019) là vợ chồng hợp pháp. Quá trình chung sống, ông Phạm D và bà Võ Thị L sinh được 6 người con lần lượt là: Bà Phạm Thị T1, sinh năm 1968; bà Phạm Thị T3, sinh năm 1970; bà Phạm Thị T2, sinh năm 1975; ông Phạm C, sinh năm 1977; ông Phạm T, sinh năm 1979; ông Phạm Á, sinh năm 1983; ông Phạm T là người con thứ năm trong gia đình. Ông Phạm T có sức khỏe không bình thường, chậm biết đi và chậm biết nói. Lớn lên, ông T không đi học, không biết tiền bạc, không biết tính toán, không thể tự lao động để nuôi sống bản thân, sống phụ thuộc vào gia đình cho đến bây giờ. Ở nhà, ông T có tự ăn uống được, biết đói no, biết nóng lạnh; tuy nhiên không làm được việc gì phụ giúp gia đình, có khả năng tự thực hiện vệ sinh cá nhân nhưng còn hạn chế về mức độ sạch sẽ. Ông T thường xuyên bỏ nhà đi lang thang gia đình phải đi tìm, hay ném đồ đạc khi bị chọc ghẹo. Từ ngày 03/10/2024, ông T được đưa vào nuôi dưỡng và chăm sóc tại Trung tâm Bảo trợ xã hội thành phố H. Hiện nay, hoàn cảnh gia đình khó khăn, ông Phạm C sức khỏe cũng hạn chế, không thể chăm lo cho ông Phạm T, nên yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Phạm Thành M năng lực hành vi dân sự. Đồng thời cử ông Phạm C là người giám hộ cho ông Phạm T để thực hiện các giao dịch dân sự theo quy định của pháp luật.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan là: Bà Phạm Thị T1, bà Phạm Thị T2 thống nhất như biên bản lấy lời khai của ông Phạm C và đề nghị Tòa án tuyên bố ông Phạm T là một người mất năng lực hành vi dân sự và cử ông Phạm C là người giám hộ cho ông Phạm T. Đồng thời có đơn xin giải quyết và mở phiên họp vắng mặt.

Sau khi thụ lý việc dân sự, Tòa án nhân dân huyện Phú Vang đã trưng cầu giám định về năng lực hành vi dân sự của ông Phạm T.

Tại bản kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 675/KLGĐ ngày 16/5/2025 của Trung tâm P2 đã kết luận đối với ông Phạm Thành N sau:

- Kết luận theo tiêu chuẩn y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng có tật chứng tác phong đáng kể (F72.1).
- Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Mất năng lực hành vi dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Phú Vang, thành phố H tham gia phiên họp phát biểu ý kiến:

- Về việc tuân theo thủ tục tố tụng: Toà án nhân dân huyện Phú Vang thụ lý, giải quyết việc dân sự đúng thẩm quyền. Trong quá trình thụ lý, giải quyết, Thẩm phán, Thư ký và những người tham gia tố tụng đã tuân thủ quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

- Về nội dung giải quyết việc dân sự: Đề nghị chấp nhận đơn yêu cầu của ông Phạm C tuyên bố ông Phạm T là một người mất năng lực hành vi dân sự. Cử người giám hộ và giám sát giám hộ theo quy định của pháp luật

- Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Phạm Châu P1 chịu lệ phí dân sự sơ thẩm là 300.000 đồng.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Phú Vang, Tòa án nhân dân huyện Phú Vang nhận định:

[1] *Về tố tụng*: Ông Phạm C có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Phạm T, sinh năm 1979; địa chỉ: Thôn X, xã V, huyện P, thành phố H; hiện nay đang được chăm sóc và nuôi dưỡng tại Trung tâm bảo trợ thành phố H là một người mất năng lực hành vi dân sự. Tòa án nhân dân huyện Phú Vang thụ lý và giải quyết là đúng thẩm quyền theo quy định tại khoản 1 Điều 27, Điều 35 và Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự. Tại phiên họp những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan vắng mặt nhưng đều đã có đơn xin giải quyết và mở phiên họp vắng mặt. Căn cứ khoản 1 Điều 228 của Bộ luật tố tụng dân sự Tòa án giải quyết vắng mặt những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan.

[2] *Về nội dung yêu cầu*: Ông Phạm C yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Phạm T là một người mất năng lực hành vi dân sự.

Nhận thấy: Ông Phạm T, sinh năm 1979, có tiền sử sinh thường, đủ tháng, phát triển thể chất và tâm thần không bình thường. Từ nhỏ, ông Phạm T đã có biểu hiện chậm biết đi, chậm biết nói. Lớn lên, ông Phạm T không đi học, không biết tiền bạc, không biết tính toán; không thể tự lao động nuôi sống bản thân, sống phụ thuộc vào gia đình. Ở nhà, ông Phạm T không làm được việc gì, tự ăn uống được, đại tiểu tiện đúng chỗ, tự vệ sinh cá nhân được nhưng không sạch; biết đói no, nóng lạnh. Ông Phạm T thường xuyên bỏ nhà đi lang thang vào các khu chợ để nằm, hay la hét, ném đồ đạc khi bị mọi người chọc ghẹo. Từ ngày 03/10/2024 đến nay, ông Phạm T được đưa vào quản lý và nuôi dưỡng tập trung tại Trung tâm Bảo trợ xã hội thành phố H. Trong thời gian điều trị và chăm sóc tại Trung tâm, ông Phạm Thành Í nói và ít tiếp xúc với mọi người xung quanh, đêm ngủ tạm; tự ăn uống và vệ sinh cá nhân được nhưng không sạch; đại tiểu tiện đúng chỗ; không thể tham gia các hoạt động phục hồi chức năng tại Trung tâm. Ngày 07/4/2024, ông Phạm T được Ủy ban nhân dân xã V, huyện P, thành phố H cấp giấy xác nhận khuyết tật, dạng khuyết tật: thần kinh tâm thần, mức độ nặng và hiện đang được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng theo quy định. Tiền sử gia đình: chị gái – bà Phạm Thị T3, sinh năm 1970 và em trai – ông Phạm Á, sinh năm 1983 bị chậm phát triển tâm thần.

Căn cứ vào bản kết luận giám định pháp y tâm thần số 675/KLGĐ ngày 16/5/2025 của Trung tâm P2 đã kết luận đối với ông Phạm Thành N sau:

- Kết luận theo tiêu chuẩn y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng có tất chứng tác phong đáng kể (F72.1).

- Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Mất năng lực hành vi dân sự.

Như vậy, căn cứ vào kết quả giám định, có cơ sở xác định ông Phạm T là một người mất năng lực hành vi dân sự, phù hợp với biên bản lấy lời khai, bản tự khai của người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan và ý kiến đề nghị của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp. Do đó, cần chấp nhận đơn yêu cầu của ông Phạm C, tuyên bố ông Phạm T, sinh năm 1979; địa chỉ: Thôn X, xã V, huyện P, thành phố H; là một người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015.

Cử ông Phạm C là người giám hộ cho ông Phạm T, đại diện theo pháp luật của ông Phạm T trong việc xác lập, thực hiện các giao dịch dân sự nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp cho ông Phạm T theo quy định của pháp luật.

Thủ tục đăng ký giám hộ và giám sát việc giám hộ đối với người mất năng lực hành vi dân sự thì được thực hiện tại Ủy ban nhân dân xã nơi cư trú của người được giám hộ theo quy định của pháp luật về hộ tịch

[3] Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Phạm Châu P1 chịu lệ phí dân sự sơ thẩm là 300.000 đồng.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 228, Điều 361, Điều 369, Điều 370, Điều 376, Điều 377 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

- Áp dụng khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015;

1. Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Phạm Châu .

2. Tuyên bố: Ông Phạm T, sinh năm 1979; địa chỉ: Thôn X, xã V, huyện P, thành phố H; hiện nay đang được chăm sóc và nuôi dưỡng tại Trung tâm bảo trợ thành phố H; là một người mất năng lực hành vi dân sự.

3. Cử ông Phạm C là người giám hộ cho ông Phạm T, đại diện theo pháp luật của ông Phạm T trong việc xác lập, thực hiện các giao dịch dân sự nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp cho ông Phạm T theo quy định của pháp luật.

4. Thủ tục đăng ký giám hộ và giám sát việc giám hộ đối với người mất năng lực hành vi dân sự thì được thực hiện tại Ủy ban nhân dân xã nơi cư trú của người được giám hộ theo quy định của pháp luật về hộ tịch.

5. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Phạm Châu P1 chịu lệ phí dân sự sơ thẩm là 300.000 đồng.

Quyết định này là sơ thẩm. Báo cho người yêu cầu biết có quyền kháng cáo quyết định này trong hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

Nơi nhận:

- TAND thành phố H;
- VKSND huyện P;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan;
- UBND xã V, huyện P;
- Lưu hồ sơ việc dân sự;
- Lưu dán;

**TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN-CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

Lê Thúc Mỹ